

Om menn, kvinner og ambisjoner

Med utgangspunkt i Anne Moir og David Jessels bok
HJERNEN den store forskjellen på mann og kvinne

Boken bygger på hjerneforskning i USA og Europa. I forordet skriver den kjente norske professor i nevrofysiologi, Per Andersen, bl.a.: *Det er forskjeller i hjernen hos de to kjønn. Forskjellen ligger i endel spesialiseringer som gjør at det ene kjønn er bedre enn det annet i enkelte, utvalgte oppgaver. De funksjoner som er forskjellige, varierer fra det nesten umerkelige til ganske klare.*

Noe må ha gått galt, siden det ikke er blitt større fremskritt i kjølvannet av kvinnefrigjøringen. Hvorfor har ikke menn og kvinner nådd like langt, på tross av like muligheter til utdanning, ja, selv på tross av gode akademiske resultater? Et nærliggende svar er at mange kvinner er dobbeltarbeidende - i tillegg til sitt yrke har de også ansvar for hus og hjem. Det er selvfølgelig et viktig moment. Men det er også et annet moment: De to kjønn har forskjellige ambisjoner. Arbeid og suksess betyr ikke det samme for dem.

Forskjeller mellom kjønnene, som skyldes forskjeller i hjernens oppbygning hos de to kjønn, gjør seg gjeldende overalt i arbeidslivet. Kvinner søker mot yrker med personlige og sosiale aspekter, akkurat som de fra første time viste påtagelig større interesse for mennesker. Menn er av tilsvarende biologiske grunner mer interessert i ting og makt. De er mer aggressive, konkurranselystne og selvhevdende. De trenger regler og hierarkier, for uten dem ville de ikke vite om de var på toppen eller ikke, og det er livsviktig informasjon for de fleste menn.

Menn verdsetter konkurranse, teknologiske prinsipper, prestisje, makt, dominans og frihet, mens kvinner verdsetter personlig vennskap og trygghet. Menn er opptatt av ting, teorier og makt, og kvinner bryr seg mer om mennesker, moral og mellommenneskelige forhold.

Når kvinner får innpass i yrker som tradisjonelt har vært mannsdominerte, mister disse jobbene sin statusverdi i mannens øyne. Tidligere var det en høystatusjobb å være bankkasserer i USA, og den var stort sett forbeholdt menn. I dag hvor nesten alt skrankepersonale er kvinner, vurderes kassererjobben på linje med annet kontorpersonale. Læreryrket var høyt respektert i gamle dager. Nå, når profesjonen domineres av kvinner, vurderes den lavere blant allmennheten.

Det er en gjennomført tendens til at kvinnelige toppledere tildeler seg selv lavere lønn enn menn i tilsvarende stillinger. En undersøkelse viser at kvinner ser mindre sammenheng mellom jobben og den lønnen de mottar. Vi kan altså med en viss rett hevde at kvinnene diskriminerer seg selv i lønsspørsmål.

Kvinner bruker også mindre på representasjon, de kan ikke se noen grunn til at de skulle leve høyere på firmaets regning enn de gjør hjemme. Typisk nok vil en kvinne med behov for leiebil leie en liten bil, mens en mann vil velge en som er større og dyrere enn den han har hjemme i garasjen.